Igazából nincs olyan aspektusa a filmsorozatnak, amelyről legalább viszonylagosan pozitív benyomásunk lehetne, hiszen a jellemek, a becsület, a tartás, azok az emberek, akiknek az idomítás ellenére „érzései" vannak az öldökléssel kapcsolatban, kivétel nélkül a rabszolgák közül kerülnek ki. A film egyetlen erényes embere, aki rendelkezik valamilyen funkcióval, a Doctore (Peter Mensah), történetesen néger. Nem vitatható, hogy a néger rasszhoz tartozó egyének között is találhatóak lehettek a filmbéli gladiátorok nevelőjéhez hasonló, emelkedettebb alakok. Nem abban keresendő a bajok forrása, hogy a különböző rasszok képviselői egymás mellett élnek, akár egy légtérben is, hanem a természetes rend, a hierarchia, a legfelsőbb princípium által uralt organikus berendezkedés hiányában; hogy, mint jelen korunkban: nincs isteni jelenlét, nincs középpont, amely köré szerveződne a létezés minden eleme, csak magárahagyatottság, talajvesztett emberek tömege. Egy centrum meglétével és annak létezők általi eleven átélésével „felvértezve" minden magától a helyére kerülne, beleértve a rasszproblémákat is, amelyek ily módon megszűnnének problémáknak lenni.

Az egész filmnek rossz a hangulata, a „levegője", és a fentebb elmondottakból szinte következik a konklúzió: a mű mélységesen antitradicionális mivolta. Az egymást követő különböző jeleneteknek ugyanaz a célja: a rómaiakat kegyetlen zsarnokoknak beállítani, míg a rabszolgákat az igazságtalanság legváltozatosabb formáinak kitett jólelkű szerencsétleneknek. (Az egyik leggroteszkebb jelenet, amikor Batiatus úgy „szeretkezik" egy rabszolganővel, hogy közben szenvtelenül társalog a feleségével, s természetesen egyikük sem vesz tudomást a gazdának örömet okozó páriáról.) Ezek az epizódok a néző kondicionálását szolgálják a valaha volt legnagyobb európai birodalommal szemben.

Célját tekintve nagy meglepetést nem tartogat a sorozat az értők és látók számára, hacsak nem annyiban, hogy az eszközöket tekintve még kevésbé voltak aggályaik az elkövetőknek, mint bármikor korábban. Érdemes felvértezni magunkat, bensőleg megerősödni, mert ahogyan az örök igazság szóla: a legrosszabb még hátravan.

Milán Péter

CÉCILE CORBEL DALOSKÖNYVEIRŐL

Egy beharangozó szerint Cécile Corbel új albuma június folyamán jelenik meg *Songbook Vol. 4 – Roses* címen, tehát lehet, épp a napokban, ahogy ezeket a sorokat írom. Azonban mivel a neve egyelőre nem cseng ismerősen idehaza, néhány rövid gondolat erejéig méltatnám eddigi munkásságát, amivel magam is csak ismerkedem. A hölgy Bretagne szülötte, 32 éves, hárfán játszik, dalszerző és előadó. Eddigi albumait a Keltia kiadó jelentette meg: *Harpe Celtique & Chants du Monde* (2005, november); *Songbook Vol. 1* (2006, november); *Songbook Vol. 2* (2008, november); *Songbook Vol. 3 – Renaissance* (2011, május). A két utóbbi lemeze között a Ghibli Studio Arrietty „Elvitte a manó" *(Kari-gurashi no Arietti)* című animációjához írt zenét. Először véletlenszerűen hallgattam bele néhány dalba, azok közül, amelyek a Hayao Miyazaki nevével fémjelezhető stúdió rajzfilmjéhez készültek.

Mivel manapság mind a tv-, mind a rádióállomások teljességgel hiteltelen és lélektelen zenéket adnak – egy-két kivétellel természetesen –, lényegében minden, amit hallgatok vagy ajánlás, vagy így, úgymond a véletlen útján jut el hozzám. Az első szerzeménye, amely felkeltette az érdeklődésemet, a „Sho dala" *(Sho's song)* volt. Utána a harmadik sorlemezről való *La fille damnée* és *Sans faire un bruit* című dalok. Ezek igen erős, zseniális

szerzemények. Az „Elátkozott lány” olyan, amely refrénjével feliratkozott nálam a mindennapi dallamok listájára. Ezzel együtt valószínűnek tartom, ha valaki kezembe nyomta volna csak úgy az első két lemez valamelyikét, akkor most nem írnám ezt az ismertetőt, és nem hallgatnám napok, hetek óta a lemezeit. Tagadhatatlan, hogy már azokon is érezhető az ígéret, de inkább a saját hangját kereső művész igazából kiforratlan személye. Főképp divatos, kelta hangvételű dalok – nem egy közülük kelta (breton) nyelven előadva – az elsőn, és rockos hangszerelés felé tájékozódó zeneszerző dalai a másodikon, egy-egy jelzésértékű gyöngyszemmel. Ilyenekkel viszonylag gyakran találkozhat az ember: egy kis Loreena McKennitt, egy kis Omnia, egy kis Dead Can Dance és talán egy kis Tori Amos is – dzsesszes és világzenei felhangok, középkori, lovagi témákkal. A harmadik lemezre *(Songbook Vol. 2)* viszont mindez összeérett, minden a helyére került. Ez után az Arrietty-mű dalai jó értelemben vett kísérletező kedvvel íródtak, ugyanis a mérce elég magasan maradt.

A kísérletezésből adódhat talán a színvonal kiegyenlítetlensége, ám a harmadik daloskönyvről csak felsőfokban lehet nyilatkozni. Néhány azon sorjázó dalról: a *Sweet Amaryllis* a szerző saját szavai szerint egy madrigál alapján született, és az útra bocsátás dala; az *Elisabetha* Elisabeth Proctor éneke, akit boszorkánysággal vádolva tartoztattak le a szálemi boszorkányperek során, s akit mégis szabadon engedtek; a *La belle s’est endormie* egy tradicionális francia dal rövidített változata; a lemezzáró *Yarim gitti* pedig igazi záródarab, török népies dal, szerzője ismeretlen, több szövegváltozata fellelhető.

Meglátásom szerint a könnyűzene történetében Corbel azon kevesek közé tartozik, akiknek olyan dalokat volt ihletettsége és tehetsége, figyelme és kitartása írni, amelyek közül nem egy kiállja a tradicionális elvű, szigorú kritikát, még ha a szerző nem is sorolná magát ilyen szellemiségű alkotók közé. Számos dala azon négyrétű művek körébe tartozik, amelyek egyszerre képesek a szellem, a lélek és a test együtteséhez, valamint az ember zsigeri, szétszórató démonaihoz szólni. Mindent egybevetve írom: igen várom az immár elkészült, újabb albumát, és egyúttal jó szívvel ajánlom hallgatásra mindenkinek az eddigieket!

Nagyatádi Horváth Tamás